

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Analýza uživatelů sociálních služeb SENIOŘI

1. ZADÁNÍ PRŮZKUMU – CÍLOVÁ SKUPINA SENIOŘI

Realizace analytických prací – zpracování analytických podkladů pro Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v obci s rozšířenou působností Prachatice byla zahájena ke 2. červenci 2018. Získaná data byla zpracovaná ke 14. prosinci 2018. Cílem šetření byla analýza veřejnosti / uživatelů sociálních služeb, která obsahuje popis potřeb obyvatel ORP Prachatice v seniorském věku při využívání sociálních nebo doprovodných služeb. Průzkum se dále zaměřoval na zjištění názorové hladiny o kvalitě a dostupnosti těchto služeb. Cílovou skupinou šetření byli stávající i potenciální uživatelé sociálních i doprovodných služeb, popřípadě jejich rodinní příslušníci a odborná veřejnost.

2. TECHNIKA SBĚRU DAT – ŘÍZENÝ ROZHOVOR

Řízený strukturovaný rozhovor je jedna z technik sběru dat v sociálním výzkumu. Tazatel postupuje otázku za otázkou podle dotazníku a respondent odpovídá. Tazatel zaznamenává odpovědi do dotazníku. Aby byly získané odpovědi reprezentativní, měli by respondenti být vybráni jako náhodný vzorek. Řízené rozhovory byly realizovány ve vybraných obcích ORP Prachatice v rámci projektu Komunitní plánování sociálních služeb pro ORP Prachatice, registrační číslo: CZ.03.2.63/0.0/0.0/16_063/0006580. Oslovování veřejnosti se uskutečnilo prostřednictvím osobního setkání dodavatelky průzkumu s oslovenými respondenty. Struktura řízeného rozhovoru byla připraven ve spolupráci členů řídicího výboru SPRSS ORP Prachatice a členy realizačního týmu projektu.

3. CÍLOVÁ SKUPINA – SENIOŘI

Výzkumný vzorek respondentek / respondentů tvořily náhodně oslovené osoby, které byly požádány o odpovědi na otázky řízeného rozhovoru. Rozhovory probíhaly především v Prachaticích a Netolicích. Jelikož se jedná o průzkum cílové skupiny senioři, byly oslovovány osoby ve věkové kategorii od 51 let, prioritou však byly rozhovory s osobami staršími 66 let. Světová zdravotnická organizace totiž považuje za seniora člověka, který dovršil věku 65 let a výše. V nižší věkové kategorii (51 – 65) byly osoby blížící se k věku 65, nebo tento věk již dovršily.

4. IDENTIFIKACE CÍLOVÉ SKUPINY SENIOŘI

K řízenému rozhovoru bylo celkem vyzváno 43 osob. Mezi oslovenými převládaly ženy, celkem se jich zapojilo téměř 61%. Záměrem šetření ale byla vyvážená skupina dotázaných, což lze považovat za úspěšné s ohledem na 17 zapojených mužů.

	<i>Počet oslovených v číslech</i>	<i>Počet oslovených v procentech</i>
Žena	26	60,5
Muž	17	37,8
Celkem:	43	100,0

Následující tabulka uvádí věkovou strukturu respondentů. Jak již bylo uvedeno výše, hlavní záběr co do věku oslovených byla seniorská generace. Co do počtu oslovených byly obě věkové kategorii nad hranici 65 respektive 66 let. Pro komplexnost informací je níže uvedena i klasifikace kalendářního stáří podle WHO:

- Rané stáří   60 - 74 let
- Pozdní stáří   75 – 89 let
- Dlouhověkost   90 a více let

	<i>Počet oslovených v číslech</i>	<i>Počet oslovených v procentech</i>
51 – 65 let	4	9,3
66 – 75 let	20	44,4
Nad 75 let	19	44,2
Celkem	43	100,0

Šetření taktéž zjišťovalo, odkud oslovení jsou, respektive v jaké obci ORP bydlí. Většina oslovených žije v Prachaticích, zapojili se lidé i z Netolic, Volar, Čkyně a jiných obcí ORP Prachatice. K Prachaticím jsou připočítáni i oslovení ze spádových obcí Lhotka, Leptač, Staré Prachatice a obce Husinec a Čkyně, k Volarům jsou připočítáni oslovení z Nové Pece a Zbytin.

	Počet oslovených v číslech	Počet oslovených v procentech
Prachatice	30	69,8
Volary	6	14,0
Netolice	7	16,3
Celkem	43	100,0

5. ZPRACOVÁNÍ ZÍSKANÝCH ODPOVĚDÍ A VÝSTUPŮ

Otázka č. 1: Využíváte sociální (případně doprovodné) služby? Pokud ano, tak které?

Získané odpovědi na tuto otázku řízeného rozhovoru jsou následující:

	Počet respondentů v číslech	Počet respondentů v %
Ano	21	48,8
Ne	22	51,2
Celkem:	43	100,0

Pakliže oslovení odpověděli, že využívají sociální nebo doprovodnou službu, nejčastěji uváděli pečovatelskou službu Charita Vimperk a Pohoda Netolice a zmiňovali především tyto úkony:

- Poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy
- Pomoc při zajištění chodu domácnosti
- Zprostředkování kontaktu se společenským prostředím

Jedna žena je klientkou Domova pro seniory Mistra Kříšťana, dva muži uvedli, že odebírají obědy ze STROOM DUB o.p.s. (to však nelze považovat za úkon sociální služby). Jedna respondentka taktéž uvedla, že využívá i sociální a doprovodné služby od Krebul, o.p.s. a Jihočeské centrum pro zdravotně postižené a seniory o.p.s.

Pakliže oslovení odpověděli, že nevyužívají sociální nebo doprovodnou službu, nejčastěji uváděli následující důvody:

- Samostatnost a soběstačnost
- Navštěvují vzdělávací a společenské akce pro seniory
- Přestože nevyužívají, tak nabídku služeb znají – pečovatelská služba, domov pro seniory, domov se zvláštním režimem, hospic

- Využívají služby SENIOR TAXI a TAXÍK MAXÍK
- Starají se o sebe s partnerem nebo partnerkou navzájem
- Jedna oslovená seniorka je velmi aktivní v seniorské občanské společnosti Prachatice

Otázka č. 2: Pokud sociální (doprovodné služby využíváte), jste s nimi spokojen/spokojena?

Získané odpovědi na tuto otázku řízeného rozhovoru jsou následující:

Na tuto otázku odpovídali i dotázaní, kteří u předešlé otázky uvedli, že nevyužívají. Měli potřebu vyjádřit se ke kvalitě sociálních a doprovodných služeb zprostředkovaně, tedy ne na základě vlastních zkušeností, nýbrž dle zkušeností blízkých nebo sousedů. Míru spokojenosti nakonec vyjádřilo 26 osob.

	Počet respondentů v číslech	Počet respondentů v %
Ano	26	84,6
Spíše ano	3	11,5
Spíše ne	1	3,8
Ne	2	0,0
Celkem:	26	100.0

Z výše uvedeného vyplývá, že je více než 96% oslovených spokojených s kvalitou služeb, z toho téměř 85% osob absolutně. Pouze jeden odpověděl, že spíše není spokojený, protože bere obědy z pečovatelské služby v Prachaticích a moc mu nechutná a nemá možnost výběru z více jídel.

Otázka č. 3: Co by se podle Vás mělo na fungování Vámi využívaných služeb změnit?

Získané odpovědi na tuto otázku řízeného rozhovoru jsou následující:

Respondenti se nejčastěji vyjadřovali na výše uvedenou otázku následujícím způsobem:

- Spokojenost sousedů se službami v DS Mistra Křišťana Prachatice.
- Někdy by se měl změnit přístup personálu v PS Prachatice.
- Služby jsou výborné.
- Kvalita jídla od PS – někdy mi nechutná nebo je toho málo.
- Nic, paní Rabenhauptová se tomu hodně věnuje a obědy jsou také dobré.
- Koordinovat akce pro seniory, někdy jich je hodně a nedá se to stihnout.
- Sousedi využívají PS a jsou s ní spokojeni.
- Máme maminku v DZR Matky Vojtěchy a jsme tam nesmírně spokojeni – hezké prostředí a dobré pečovatelky.
- Více lůžek v DS a DZR, jsou dlouhé čekací doby,

Otázka č. 4: Jste spokojen/a s celkovým rozsahem a úrovní sociálních služeb na Prachaticku?

Získané odpovědi na tuto otázku řízeného rozhovoru jsou následující:

	<i>Počet respondentů v číslech</i>	<i>Počet respondentů v %</i>
Ano	27	69,2
Spíše ano	12	30,8
Spíše ne	0	0,0
Ne	0	0,0
Celkem:	39	100,0

4 oslovení se nevyjádřili s ohledem na to, že žádnou sociální ani doprovodnou službu nevyužívají. Oslovení, kteří odpověděli, vyjádřili velkou spokojenost s kvalitou sociálních i doprovodných služeb na Prachaticku. Z toho 70% se vyjádřilo k velké spokojenosti. Respondenti se nejčastěji vyjadřovali na výše uvedenou otázku následujícím způsobem:

- V DS Mistra Křišťana se cítíme jako doma. Máme se tam moc hezky.
- Hodný a milý personál v PS. Pečovatelky jsou přesné. Sestřičky zařídí vše, co potřebuji.
- Sociálních služeb je dostatek, navíc se hezky starají o lidi a mají o nás zájem.
- Brát obědy je fajn, protože nemusím vařit.
- Je jich dostatečné množství.
- Žiji v DPS v Netolicích, moje případné potřeby jsou vždy vstřícně vyplněny. Setkávám se s laskavostí personálu a jsem zde nanejvýš spokojena.
- V Netolicích ano, jinde nevím.
- Asi jich je dost a obyvatelé domovů vypadají spokojeně.
- Víme od sousedů, že je dobrá PS.
- Velká kapacita, vysoká úroveň.
- Dobré akce v Krebul, o.p.s.
- Podle DZR a hospice jsou snad i všechny jiné služby stejně tak dobré. Máme špatné zkušenosti z jiného soukromého zařízení na Písecku.
- Široká nabídka, kvalitní služby a dobrý personál.

Otázka č. 5: Postrádáte Vy nebo někdo z Vašich blízkých některou sociální (případně doprovodnou) službu?

Získané odpovědi na tuto otázku řízeného rozhovoru jsou následující:

Téměř absolutní většina – 40 oslovených se vyjádřilo, že nepostrádají ani oni ani jejich blízcí sociální nebo doprovodné služby. Respondenti se nejčastěji vyjadřovali následujícím způsobem:

- Spíše chybí lékaři odborníci – psychiatr a neurolog.
- Je nám tady dobře.
- Ne, ale chci se přihlásit do DS nebo DPS na Skalku.
- Více lůžek v DS.
- Nedostupnost PS ve vybraných vesnických lokalitách.
- Ne, ale je nedostatku personálu.
- Ne, možná víc koordinovat akce.

Zpracovala: Mgr. Bc. Andrea Tajanovská, DiS., 13. prosince 2018